

Előfizetési díj.

Idékre postán vagy helyben házhoz hordva

Egész évre	15 frt
Félévre	8 „
Negyedévre	4 „
Egy óra helyben	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

megjelenik mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállás:

Főter 4-ik szám hórá a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

AZ ÉRTÉKESBB CZIKKEK DIJAZTATNAK.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hórá az előfizetések és hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak:

Hatszor hasábozott gármond sor vagy annak tere 5 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknel külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Récsben: Oppelik Alajos (Wollzeile 22.) Haasenstein et Vogler (Wallfischgasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau. Budapestén: Haasenstein és Vogler hirdetés kövz. rodája Braun Ede hirdetményi ügynöksége, Józsefter 10. sz. 1 emelet

Nyitleri czikkek

gármond sora után 25 kr. fizetendő.

Előfizetési felhívás

„KELET”

ötödik évfolyamának utolsó negyedére.

Nem vagyunk barátai a nagyhangu ígéreteknek s ilyet ne is várjanak tőlünk t. orasóink, midőn pártfogásukat ez év utolsó negyedére is kikérjük. Az eddigiek képezzék fogát az ezutániaknak; a mit viszonyaink között egy vidéki lap tehet, igyekeztünk megtenni s most a „holt idény” lejártával, midőn a mindenfelé ébredő munkásság, az országgyűlés s életbeléptetendő reformjaink egész sora nyújt anyagot s munkatársaink számát egy kitűnő taggal szaporíthattuk, — ki nemsokára megkezdí működését — re néljük még sokkal többet tehetünk.

A „Kelet” a képviselőválasztások után némi elégtűsággel tekinthet vissza működésére; a szélsőségeket, melyek ellen keseredett harcztot folytatott, mindenütt páratlan tudarez érte s ebben bizonyára a „Kelet”-nek is van része. A siker azonban csak buzlitásul szolgál a más téren is mutatkozó gyomok kiirtására s minden nemes és jó buzgó támogatására. Érdek nem áll előttünk más a közérdeken kívül s a reményben, hogy ennek szolgálatokat tehetünk, nyitjuk meg az előfizetést lapunk következő évnegyedére!

A szerkesztő.

A „Kelet” előfizetési ára:

Félévre	8 frt
Negyedévre	4 „
Egy óra	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

A megrendelések legczélszerűbben postai utalvánnyal alólirt könyvkereskedésébe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

Stein János,

a „Kelet” kiadója.

A pénzügyi igazgatás reformja.

— Azon nagy számú s valóban egyenással kielégítő szerves összeköttetésbe hozott nagy szabású reformok között, melyek pénzügyminiszter nagy érdekű exposéjában vannak körvonalokban legalább a nemzet közvéleményének ítélőszéke elé terjesztve, kétségtelenül egyike a legfontosabbaknak, a pénzügyi igazgatás reformjára vonatkozó terv.

Valóban sajnos állapot, hogy a mint pénzügyminiszter ur is, élénk színekben

festette, az állami lét egyetlen forrása, az adók és ezek beszedése és kezelése van nálunk, mondhatni, a legzsiláltabb állapotban. Nem elég, hogy adózási szabályaink az abszolutismus pereznai szükségletei következtében sebtében alkotott félszeg alapokra fektetve, egész labirintusát képezik az ide oda kapkodó s e miatt sokszor igazságtalan intézkedéseknek, hanem maga a végrehajtó közeg is bÉna és beteges, mely nem tudja teljesíteni hivatását sem a végre, hogy az adók pontos befizetése biztosítva legyen, sem pedig arra, hogy

buzgón kértem, hogy imádott szűlőim bocsásanak meg nekem, ha ez egyszer életemben nem tudok nekik engedelmeskedni.

Szivem nem vonzódik Garbenhez és ő annál sokkal nemesebb gondolkodású ember, hogy sem csak merészelném is, vagy akarnám neki kezemet szívem nélkül nyujtani.

A tanácsosné e szavak hallatára három lépésre hátra tántorodott és'ez alkalommal minden tettetés nélkül.

A fájdalom és meglepetéstől annyira meg volt hatva, hogy még rendes kifakadásával sem tudott magán könnyíteni; s mivel e mozdulat oly önkénytelen és természetesen jött neki, elfelejtett ájulásba esni. Ellenkezőleg, igyekezett összeszedni minden erejét, hogy fentarthassa magát; mert érezte, mennyire szükséges ily ellentállás mellett, megőrizni egész lélekjelenlétét.

Azonban nem volt még képes szóhoz jutni, hanem csak csendesesen leült s fejét kezére nyugasztá.

A tanácsos is, mint szobor állt ott s tekintete komoran, meredt a lányka arczára. A szegény ember a meghiusult remény fájdalmas képt nyújtá a szemlélőnek. Így telt el néhány percz, míg a tanácsosné kezdett egy kicsit magához jönni. S a mint az új élet ismét visszátért megdermedt ereibe, ismét feltámadott régi őstűne, szavakban önteni ki érzelmeit.

— Mit hallok, te helytelen, rossz gyermek? — kiáltott fel, csaknem sirva. — Mit kell hallanom? te vonakodsz kezedet nyujtani a legjobb, legbecsületesebb, leggazdagabb embernek és ezt egyedül azért, mert mint mondd, nem vonzódik hozzá szíved, ha egyáltalán lett volna valaha szíved! Oh istenem, hogy egy anyának még ilyesmit is meg kell érní! Hát vonzódtott-e szíved Ferdinánd kapitányhoz és nem minden ellentmondás nélkül eljegyeztet magad vele még is? Azzal a szegény ör-

az óriási mérvben felszaporodott adóhátrálékok valahára rendeztessenek.

Igen helyesen jegyezte meg a pénzügyminiszter ur, hogy mindezen nyomorúságnak fő kuforrása az, hogy egész pénzügyi igazgatásunk idegen test az állami szervezet testében, egészen izolálva működik a közigazgatás szerveitől. Fenállanak a pénzügyigazgatóságok és adóhivatalok, de ezeknek hatáskörük a hivatalos helyiségeken kívül egy lépést sem terjed. Egyetlen közegük az adóvégrehajtó, mely egyike közelismerés szerint a legrosszabb s a mellett a leggyűlöltebb hivatalnok-fajnak. Ily szervezet mellett minden érdeklőzősség hiányzik az adóügyi adminisztráció és a közigazgatás között, a kettő a pénzügyminiszter ur kifejezése szerint elhalad, elsétál egymás mellett s külön nagy költséget okoz.

E szervezet ily alakban tovább fenn nem állhat, az államigazgatás egységes szervként kell hogy működjék, melynek egyes részei kell hogy birjanak meghatározott külön tevékenységi körrel, de egy mással összefüggésben, egybevágó összhangzó működéssel s nem izolálva a többitől. 1867 óta létrehozott reformjaink legnagyobb része könnyen beláthatólag épen ezen egységet nélkülözik.

Tekintsünk végig e reformok nehányán. Ott áll előttünk a tanügy, melynek végrehajtó közegei a tanfelügyelők, valószínűleg a megyei igazgatás patriarchalis nyomorúságaitól való irtózás következtében egészen elszigetelve állítottak fel a közigazgatás közegeitől. Az eddig szerzett tapasztalatok eléggé meggyőztek róla, hogy ez tovább így nem lehet, a tanfelügyelői intézményt minél hamarabb szorosan egybe kell lánczolniunk a közigazgatással, ugy azonban, hogy a tanfelügyelők ezután is csak a kormány által neveztesse nek. Ott áll az igazságügy. Célunk az volt, hogy az igazságszolgáltatást és közigazgatást egymástól örökre elszakítsuk. Rövid időn e tekintetben is meggyőződünk róla, hogy ez elv keresztűlvitele nagy károkat okoz az állampolgároknak s reméljük nem sokára tárgyalatni fog azon törvényjavaslat, mely az igazságszolgáltatás egy részét ismét a közigazgatási közegekre bizza. Ép így vagyunk a pénzügyi igazgatással is; mindennapos tapasztalataink meggyőztek

dőggel, ki nyakig űlt az adósságban s még csak nem is szeretett téged? bizonyosan valamí regény akadt kezdedbe, mely megbabonázott; de olyan szerelem, minőt abból tanultál, nem létezik e földön. Az mind csak képzelmény, semmi más! A valódi szerelem, minővel egy okos, ildomos nőnek kell férje iránt viseltetni, az majd megjő idővel. Bizzál tapasztalt belátásban s légy meggyőződve, hogy Garben megfogja azt nyerni; ebben nincs semmi kétségem. De hogy megtagadd tőle kezedet, megvesd felajánlott szívé és nevét, hát ez azon hálaérzet, melyről elutazása után oly komolyan szóltál?

De neked nem szabad vonakodnod! Én anyád mondom neked, hogy azt tenned nem szabad. És azt is meg kell fontolnod, hogy neked kötelességed, szegény szűlőidnek meghálálnod mindazon gyöngéd szeretetet és jóságot, melyet neked szenteltek gyermekkorod óta. Ugy van kedves kis Rózám, ez tartozó kötelességed neked; ezt te magad is beláthatod? Mondd csak kis lányom, nem látod-e be? Szólj gyermekem! Szerető anyád kér erre, könyörög ezért neked.

— Oh kedves jó anyám, nem volna erre szükség! Nem kellénének ez emlékeztetések kötelességemre, gyermeki érzelmeimre, ha hatalmamban állna engedelmeskedni, de oh édes isten, határtalan boldogtalanná kellene lennem, ha reá beszélgetném magamat az „igen”-re, mikor szívem örökre „nem”-et mondana reá. Bocsássanak meg s legyenek szájalommal szegény gyermekök iránt! Róza halványan, reszkette nyújtá ki karjait atyja felé, ki leült volt a pamlagra.

— Nyugtasd meg magad gyermekem — szólt a tanácsos oly szelíd és megtört hangon, hogy a leánynak velőjéig hatott. Feléje tárta karjait s Róza sirva dőlt atyja keblére. — „Hisz én is tudom mit tesz az boldogtalannak

ez irányban is, hogy a külön s a közigazgatás többi organumaitól való teljesen független szervezése a bureauknak, itt is csak károkat okoz. A hiányzó egybefüggést létesítenünk kell.

A pénzügyminiszter ur tervezete szerint e célból meg fog szaporíttatni a törvényhatóságok teendője s megapad az eddigi pénzügyi hatóságoké. Az egyenes adók kezelése ugyanis kivétetik a pénzügyi igazgatóságok kezéből, a törvényhatóságban pedig e functio teljesítésére a királyi adófelügyelőségek fognak felállíttatni s a pénzügyi igazgatóságoknak csupán az ellenőrzés szerepe, az adóhivataloknál pedig csak a befizetés a pénztári szolgálat fog maradni. A kir. adófelügyelők pedig szerves összeköttetésbe hozatnak az önkormányzattal, s alárendelt személyzetükkel fogják aközadók kivetésének, beszedésének, kezelésének és végrehajtásának munkáját vezetni. Ők adják ki a fix adótételeket a községeknek és ezek fogják azt elosztani, a közigazgatási közégeket e munkájukban az adófelügyelő fogja ellenőrizni. Az adóvégrehajtók intézménye megszűnik s ezek teendőit közigazgatási hivatalnokok fogják végezni, természetesen szigorú felelősség s garantiákkal körülvéve a lelkiismeretes pontosság iránt.

Ez körvonalozva a pénzügyi igazgatás jövődöbéli vázlatos képe, mely a most ismertetett vonások után is hasonlíthatatlanul czélszerűbbnek tűnik fel a jelenleginél.

Mindezen tervekben azonban lássuk mi az általános intentio? Minden eddig létezett alkotmányos kormányunk irtózva a törvényhatóságok ázsiai hanyagságától s egyéb hibáitól, mindazon ügyet, melyet rendezés alá vett s melynek pontos menetet s szigorú igazgatást kívánt adni, külön szervezte és saját kinevezett hivatalnokai által intéztette el. Ezuton megcsontult egyfelől az önkormányzat, megtört az összhang és megszaporodott a kiadás. Mit akar most a kormány? Visszaadja az önkormányzatnak természetes functioit, életet önt bele, de az állam érdekeinek biztosításául, nagyobb hatáskörrel ruházza fel a főispánt, közvetlen kinevezéi az adófelügyelőt, majd a tanfelügyelőt s az egyes közigazgatási ágak elkülönzésével s főispáni hatáskör kiegészítésével felesleges-

lenni s nem akarom felhasználni atyai fölnyemet, miután ohajunk annyira ellentétben áll saját nézetekkel.

Nem, kedves leányom, édes jó Rózám, maradj meg te szabadságodban s én ezentul is vonszolni fogom e nehéz, téltlenségben töltött életet, mely saját hibám következménye. Egy szép, esálekony remény volt csak, mi előnkbe csillámlott egy perczre; volt s elmúlt! Ne beszéljünk róla többé. Jól tudom, hogy ha lehetséges volna neked, nem vonakodnál betölteni ohajunkat. A tanácsos felállt s könnyű csókot nyomva leánya halvány, könnytelt arczára, hozzátette:

— Ha megtírtad válaszodat a derék, becsületes Garben számára, csak add át nekem, én majd enyémbe fogom zárni s ugy elküldeni.” E szavak után gyorsan kiment a tanácsos s bezárkozott kis magánszobájába.

Támadhatna egy kis kétség is aziránt, hogy a tanácsos e szokatlan engedékenysége egészen atyai szeretetének kiöflyása volt-e vagy egy kis számítás is vegyült a dologba. Annyi bizonyos, a jelen perczben valóban meg volt hatva s elérzékenyedve; de mindenesetre eléggé ismerte Róza jellemét s gyöngéd érzékeny szívét arra, hogy beláthassa, miszerint az egyedüli eszköz, czélhoz jutni s hatni kedélyére, nem az, hogy kötelességre emlékeztessék őt, hanem az önmegtagadás és nagylelkűség nemespéldájával vinni ki gyöngéd szeretetét s fordulni mélyen érző szívéhez. Alkalmasint egy homályos sejtalem volt ily kísérlet sikerültéről, egyesülve annak emlékével, hogy mi volt Róza neki a megpróbáltatások nehéz napjaiban, a mi ily eljárásra ösztönzé a tanácsost leánya irányában. Az mindenesetre bizonyos, hogy a legjobban kigondolt s tervszerinti cselekedet sem tehetett volna jobb hatást a leányra, mint ez engedelkeny mód.

se teszi a mindenható s mindentudó alispáni helyet.

Ez út nézetünk szerint az egészség reformok útja, melyen haladva, ha a kormány nem engedi magát tulságokba ragadtatni, bizton számíthat a józan közvélemény támogatására.

— B. Wenckheim lemondásának elfogadása s Tisza Kálmánnak kormányelnökké kineveztetése valószínűleg már a jövő hó elején, mindenesetre pedig a delegátók működésének befejezése előtt megtörténik. Mint a „N. N.” hallja, Tisza Kálmán a belügyi tárca vezetését is meg fogja tartani s maga terjeszti a ház elé s fogja annak tárgyalásai alatt képviselni a közigazgatási reform-törvényjavaslatot, melyek az egy kikerekítési törvényjavaslat kivételével már teljesen elkészülve fekszenek a miniszter asztalán.

— A bécsi vámmügyi értekezlet, mint a „Pester Lloyd” írja — már majdnem teljesen megoldotta feladatát. A beviteli tariffa tárgyalása már befejezetett és annak minden egyes tételére nézve egyezség jött létre. Egyedül a petrolumra nézve hagyatott függőben a [határozat, ennek azonban nem a megegyezés lehetlensége, hanem egymás előzetes adminisztratív kérdés az oka. A bizottság ekként azonnal hozzáfog programja második és könnyebb részéhez, t. i. a kiviteli vámtariffának megállapításához s ennek megtörténte után feloszlík.

— Az igazságügyminiszterium rendkívüli szükségletében — 125,000 — forintnyi leszállítás áll elő. Az erdélyi telekkönyvezési munkálatok ugyanis már annyira haladtak, hogy a telekkönyvek — 6 járás-bíróság s 34 egyes község kivételével — a telekkönyvi hatóságoknak átadatnak s a még hiányzók is az év leforgása előtt okvetlenül el fognak készülni, kivéve néhány községet, hol a folyamatban levő birtokszabályozás, vagy egyéb különös viszonyok folytán a helyszínelést egyelőre fel kellett függeszteni. E czélra tebát a jelen előirányzatban már mi sem vétetett fel.

— Szállítási adók. A vasuti és gőzhajózási szállítás használatának megadóztatásáról szóló 1875. XX. t. cz. által életbeléptet-

Róza semmi esetre sem várt ily szelíd önfeláldozó gyöngédséget; érős harczra volt elkészűlve, különösen atya részéről. És ennek éppen ellenkezője történt most s iránta mutatott engedékenysége, szeretete, az ily önzetlen lemondás minden személyes előnyökről, csak hogy Róza boldogságát elősegítse, először kezdte őt megingatni szilárd elhatározásában. Néman állt ott, kezét zajló szívére nyomva.

Mannerstedt iránti szerelme s a szűlői iránt érzett hála és gyöngédség, kemény harczot vívtak keblében. Érezte, hogy két hatalom küzd szívéért és bármelyik részére dőljön is el a győzelem, szíve el fog vérzeni menthetlenül.

Ekkor anyja lépett hozzá, megfogta kezét s könnytel szemekkel, szelíd hangon szólt:

— Kedves Rózám, szeretett gyermekem! én sem akarlak többé kérelni. Hallgatni fogok, hallgatni, mint lesújtott nemes szívű atyád.

Csak azon egyre kívánlak figyelmeztetni, míg van reá idő, hogy a bűnbánat tetteink keserű, lelket ölő gyümölcse, melynek férges gyökérszállain át lassu méreg szivárog át a szíved s szétrombolja annak úde életét. Nézz atyádra gyermekem! Tiszta bizonyos, hogy csakis egy új tevékeny élet képes őt újból felvidítani s visszaadni lankadt testi erejét. Míg ellenben, ha e nyomorult téltlen élet még soká így tart, akkor a legrosszabbra is el lehetünk készűlve. Őt védtelen gyermek atya nélkül! Különbén tégy belátásod szerint; én nem foglak semmire rábeszélalni. Istennek hála, szűlőid annál sokkal nemesebben gondolkodnak, hogysen akaratod ellenére férjhez erőltetnének.

(Folyt. köv.)

szalag-, selyemkötő- és csik-

raktár

BÉCSBEN.

I. Rothenthurmstrasse 2,
következő czikkokat ajánl a közel álló
vadra, legelősből gyári árban.

Ribbonszalag, színes

Nro.	2	4	6	9	12	14	16
kr.	33	44	56	72	94	120	156

Tafetszalag, színes

No	1	2	4	6	9	12	14	16
kr.	35	41	57	78	97	135	166	198

Failszalag, fekete, prima

Nro.	12	14	16	24
fr.	1.86	2.35	2.73	3.35

Failszalag, színes

Nro.	6	7	12	14	16
ft.	1.24	1.58	2.12	2.62	3.12

Noblesse, fekete

Nro.	4	6	9	12	14	16	24
ft.	—	.87	1.14	1.32	1.64	2.05	2.42

% széles ruhafal, fekete

egész selyem, rófe	frt.	4
¾ ruha-noblesse fekete, rófe	"	2
¾ " " " " " " " " " " " " " " " "	"	4
¾ Gros de Suez, színes " " " " " " " " " " " "	"	16

valamint mindenféle czikk divatrúsnál szabók számára.

A szállások gyorsan elárlatandó, keek
vagyunk ezikeink szállitására keszes
vállalni.— Magrendelés utánvét met
pontosan eszüköltenek, s nagyböz
várásnál megfelelő árendés nyújtatik.

Ermann és Kolbenschlag
Bécs, I. Rothenthurmstrasse 2